

תיאור

ההרצאה עוסקת בהשפעה ההולכת וגוברת של הימין האוונגליסטי – ובפרט של הנוצרים-ציונים – על הפוליטיקה בישראל ועל יחסי ישראל-ארצות הברית. בהתבסס על מחקר שנערך במשך כשנה על ידי מתנדבות בפרויקט ייעודי, ההרצאה מסבירה כיצד אידאולוגיות דתיות קיצוניות, אנטי-מגדריות, גזעניות ותאוקרטיות מעצבות את התמיכה הנוצרית בישראל. מדובר בכוחות רבי-עוצמה בזירה הפוליטית הגלובלית. תנועות אלו רואות במדינת ישראל התגשמות של נבואה אלוהית וחזית במאבק רוחני עולמי. מנהיגים אוונגליסטים משפיעים מממנים התנחלויות, מקיימים קשרים הדוקים עם ממשלת ישראל, ומתארים את המלחמה בעזה כשלב הכרחי בתוכנית נוצרית אלוהית.

הקדמה

שלום לכולם ולכולם, וברוכים הבאים ל"עיניים על עזה", ההתכנסות היומית שלנו שהיא חיבור של מחאה ולמידה. היום אנחנו לא נדבר על ההחלטה המבישה והאיומה של הרגעים האחרונים להדיח את איימן עודה מהכנסת, ורק נשלח לו מכאן את הסולידריות שלנו. היום אנחנו נדבר ונארח את ד"ר יאלי השש, היסטוריונית ורכזת "אישה לאישה מרכז פמיניסטי" חיפה. במסגרתו של המרכז הזה היא גם מובילה את קבוצת המחקר והפעולה "בדרך לארמגדון עוצרות", על השפעת האוונגליזם הימני האמריקאי על הפוליטיקה בישראל. יאלי כמו שנהוג אצלנו תדבר שמונה דקות בערך, ואחר כך נשאיר זמן לדיון.

הרצאה

תודה רבה איילת ותודה לכולכם על המיזם הכל-כך חשוב הזה. אז באמת כל המידע שאשתף כאן הוא תוצאה של עבודה של הנשים המתנדבות בפרויקט הזה ושל הרצאות שונות ששמענו בתוך הפרויקט. וכמובן שכולכן וכולכם

מוזמנים להצטרף אלינו בעבודה הזאת. התחלנו את הפרויקט הזה לפני כשנה. התחלנו לאסוף חומרים על המעורבות של הימין האוונגליסטי בישראל. חלק מהסיפור הוא שמאד קשה למצוא שפה לדבר על זה בגלל שזה כל כך "מטורלל". אנסה להגיד כמה דברים בסיסיים: מה הם המספרים המשוערים של האוונגליסטים בארצות-הברית ובעולם? מדובר באחת הקבוצות המשפיעות ביותר על הממשל האמריקאי כיום, אם לא המשפיעה ביותר של נוצרים לאומנים אוונגליסטים בארצות-הברית. בתוכם אנחנו מוצאים את הקבוצה של הנוצרים הציונים. מחקר שנערך ממש לאחרונה מראה ש 30% מאוכלוסיית ארצות-הברית הם נוצרים לאומנים ונוצרים שאוהדים את הרעיונות של הנצרות הלאומנית. מתוכם בערך בין 30 ל-70 מיליון נוצרים ציונים. בעולם יש מאות רבות של מיליוני אוונגליסטים, והערכה היא שיש כ-250 מיליון מאמינים שרואים בישראל ביטוי להתגשמות הנבואה האלוהית, ומגדירים את עצמם כאוהדי ישראל.

אז מהו סדר היום של הימין האוונגליסטי? [אפשר לומר ש] זה פחות או יותר המפלגה הרפובליקנית "על סטראוידים", עם הרבה הדתה של הממסד, של הממשל. קודם כל ביטול ההפרדה בין דת למדינה. המדינה האמריקאית ויתר העולם בהדרגה צריכים לפעול על-פי ספרי הקודש שעל-פי הפרשנות של אותו ימין אוונגליסטי [משמעה] עליונות נוצרית, לעיתים קרובות גם עליונות לבנה. התנועה הזאת היא תנועה אנטי-מגדרית. כשטראמפ אומר "יש רק גבר ואישה", הוא מהדהד את התנועה האנטי-מגדרית: משפחה היא אבא, אמא וילדים, והפלה היא רצח. כמובן שאסור לדבר על תאוריית גזע ביקורתית, ואם יש גזענות היום, היא מופנית כלפי לבנים. טראמפ לאחרונה דיבר הרבה על חוואים לבנים בדרום אפריקה שסובלים מגזענות ואנטי הגירה, והרבה מהם מאמינים בתאולוגית השגשוג. מי שרוצה, מאמין ובעיקר תומך בהם בכנסייה במטיפים, גם זוכה להצלחה.

מה סדר היום של הנצרות הציונית, שכאמור יש לה כל כך הרבה מאמינים ברחבי העולם ובארצות-הברית? היא מתחלקת לשני ענפים מרכזיים. האחד נקרא "דיספנסציונליזם" - dispensationalism, זה סוג של תיאורית שלבים להתגשמות הנבואה האלוהית. 1948 - הקמת מדינת ישראל – היה שלב מאוד חשוב. הוא הדהד את ההתגשמות של אחד השלבים. 1967 עוד יותר. ועכשיו אנחנו נמצאים במצב של מלחמה גדולה בין ישראל

לאויביה, שתביא בסופו של דבר לחזרתה השנייה של ישוע. התפיסה הזאת היא תפיסה שרואה בקיום של היהדות והיהודים אלמנט מאד מאד חשוב ומשמעותי. התפיסה השנייה שהיום הופכת להיות יותר ויותר מרכזית בקרב הנוצרים הציונים, היא תפיסה יותר כריזמטית, שכבר מדברת על המרת היהודים. בין אם הם מומרים או לא מומרים, הגורל שלהם לא יהיה יותר מדי טוב, חוץ מאותם צדיקים שיזכו לגאולה.

מסע הצלב הנוצרי שבו הנצרות של הימין האוונגליסטי ולא רק האנגליסטי (אבל אנחנו נדבר רק על האוונגליסטי היום) זה מסע צלב שבו ישראל הופכת להיות המצביאה של ארמגדון והעם היושב בציון הופך להיות החיילים של ארמגדון. ניקח לדוגמה רק כמה התבטאויות. מייק אוונס, Michael D. Evans, הוא המקים של מוזאון ידידי ישראל בירושלים, אחד מהאוונגליסטים הבכירים. במלאת שנה לאוקטובר 7, 2023, הוא אירגן אירוע סולידריות ששודר ל-250 מיליוני נוצרים מאמינים בעולם ואמר שהעולם נמצא בקרב בין אור לחושך, וישראל חייבת לנצח. רוברט סטרנס, Robert Stearns, מנהיג אוונגליסטי אחר משווה את האסלאם הרדיקלי לנאציזם, ואומר שהנאציזם היה במקום מוגדר ובקרב קבוצה קטנה מוגדרת. [לעומת זאת] כשאנחנו מדברים על ישראל ואסלאם רדיקלי, אנחנו מדברים על וירוס גלובלי. לא ישראל במלחמה, אלא כל העולם במלחמה. ישראל היא החזית במלחמה גלובלית בין ברבריות וזכויות אדם וכול'.

כל ה"טרלול" הזה נשמע משהו שאנחנו לא יכולים בכלל להכניס אותו לתוך הניתוח הפוליטי שלנו, כי הוא כל כך הזוי וכל כך מופרע. אלו גם אנשים שמאד תומכים בהקמת בית המקדש. הם כמוכּן מאד תומכים בהתנחלויות. למעשה, המעורבות שלהם בישראל היא מאד מאד גדולה, והמעורבות שלהם בממשל האמריקאי היא מאד גדולה. השילוב בין שני הדברים הופך אותנו להיות מובלים על ידי מנהיגות נוצרית משיחית בלי בכלל להיות מודעים למה שקורה. ניקח לדוגמה את הקשר בין הממשל הישראלי לבין האוונגליסטים. נתניהו מתראיין לפולה ווייט, Paula White. פולה ווייט היא היום שרת משרד האמונה בממשל טראמפ, ואחת הנשים המובילות בקרב הימין האוונגליסטי. בראיון הוא מסביר שהפלסטינים הם אלה שרודפים נוצרים, ומביא כדוגמה את בית לחם שהתרוקנה אחרי שישראל נתנה אותה לרשות הפלסטינית. הוא מציג את ישראל כמגינת הנוצרים בעולם. המלחמה של אמריקה ושל ישראל היא מלחמה משותפת: "אנחנו נלחמים באותו אויב". כמוכּן שיוסי דגן, ראש מועצת השומרון, וכל מנהיגי הציונות הדתית הם החברים הכי טובים של האנשים האלה. הם נפגשים איתם השכם והערב מגייסים מהם כסף. הם מגייסים מהם תמיכה, וביחד הם אלה שיוצרים לחץ מאד גדול על טראמפ להכיר בריבונות הישראלית על יהודה ושומרון עוד לפני שמדינת ישראל דרשה בכלל באופן רשמי איזושהי הכרה כזאת.

בנוגע לעזה, ג'וני מור, Johnnie Moore, אוונגליסט מוביל ויועץ נוסף של טראמפ, מנהל היום את קרן הסיוע ההומניטרי לעזה. הוא נוצרי ציוני, הומופוב מושבע, חבר ועד המנהל בקרן ידידות. מבחינתו המאבק בחמאס וקרן הסיוע הן שתי פנים של אותו מטבע. דוגמה נוספת הוא ג'ול רוזנברג, Joel Rosenberg, שהוא איכשהוא גם כומר אוונגליסטי וגם יהודי משיחי, וגם יועץ פוליטי. והוא מסביר בערוץ TBN, ערוץ עם הרבה מאד עוקבים, שמה שקורה בעזה הוא התגשמות הנבואה שניתנה בצפניה פרק ב'. ובמקום אחר הוא מסביר שהעזתים הביאו על עצמם את מה שקורה בעזה מכיוון שאלוהים נוקם בכל מי שמקלל את ישראל, והנקמה הזאת היא החורבן שנופל על עזה.